

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelci: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna znaša mesečno 30 din.
Za inozemstvo 50 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Obiski, govori in razgovori

Kakor sta pomenila nedavna govora nemškega kancelarja Hitlerja in angleškega ministrskega predsednika Churchilla zelo važen doprinos k osvetlitvi dejanskega položaja med obema vojnima taboroma, zlasti med Nemčijo in Anglijo, tako pomeni tudi večerajšnji Mussolinijev govor pomemben italijanski prispevek za boljše razumevanje sedanjega položaja. Kolikor več je namreč diplomatskih akcij in pobud v ozadju vojnih operacij, kolikor več je poleg vidne tudi tako zvane »nevidne vojne«, toliko bolj dragocene so takšne izjave vodilnih državnikov vseh treh velesil, ker olajšujejo razumevanje sedanjega izredno živahnega diplomatskega delovanja obeh vojnih taborov.

Pisali smo že, da sta Hitler in Churchill v svojih poslednjih govorih 8. in 9. t. m. izključila možnost vsakega kompromisa med vojnima strankama. Vsa diplomatska aktivnost obeh vojnih taborov je preračunana po teh temeljnih spoznanjih, iz katerih izhaja seveda da obe stranki nujna potreba, da kolikor mogoče utrdita svoje politične, vojaške in gospodarske pozicije v znamenju borbe na življenje in smrt. V tem smislu smo že tolmačili italijansko-nemško diplomatsko delavnost na vsem evropskem prostoru ter najnovejšo izmenjavo misli med Nemčijo in Rusijo o priliki Molotovljevega obiska od 12. do 14. t. m. v Berlinu.

Trojni pakt, sklenjen med Nemčijo, Italijo in Japonsko 27. septembra v Berlinu, je predstavljal doslej najvidnejši zunanji izraz teh skupnih diplomatskih prizadevanj velesil, prizadevanj, ki so na eni strani preračunana na zavarovanje lastnih položajev v sedanjih vojni za primer njenega razširjenja na tako zvane »oceanske razdalje«, na drugi strani pa zamišljena kot prvi zaroček širokopoteznega načrta za povojno ureditev Evrope in sveta v smislu tako zvanih »življenjskih prostorov«. Tema dveh cilijema je, kakor se sedaj že na splošno tolmači, v glavnem služila tudi nemško-ruska izmenjava misli v Berlinu, istima dvema cilijema pa končno služita vsa ostala diplomatska delavnost Nemčije in Italije v zadnjih tednih — od Francije in Španije pa tja do Rumunije.

V kolikor gre pri tem še posebej za politično akcijo, zasledujeta poleg notranje-političnih prilagoditev posameznih držav ideološkemu sistemu si tudi popolno izločenje angleškega vpliva z evropske celine. Diplomatske in vojaške akcije pa zasledujeta čim popolnejše strateško-vojaško zavarovanje za uspešno nadaljevanje vojne proti Veliki Britaniji. V tem pogledu utegnejo nekatere države nuditi svojo pomoč velesilam osi bodisi z direktnim posegom v vojno, bodisi z odstopom potrebnih oporišč. V kolikor pa gre končno vzporedno še za gospodarsko akcijo, zasleduje ta mimo neposredne gospodarske podpore obema velesilama osi v vojni tudi izvrševanje velikega načrta o gospodarski povezanosti vse Evrope v blok, ki naj bi ostal tudi po sedanjih vojni kot jedro bodoče evropske organizacije pod nemško-italijanskim vodstvom. Razume se samo po sebi, da je pri izvajanju tega programa potrebna poleg diplomatske ofenzive nazven tudi stalna izmenjava misli med Berlinom in Rimom. Tako smo samo v zadnjem času zabeležili v nekaj tednih Ribbentropov obisk v Rimu sredi septembra, dva sestanka Hitlerja in Mussolinija (na Brennerju 4. oktobra in v Florenci 28. oktobra), Cianoov obisk v Berlinu ob podpisu trojnega pakta, njegove kasnejše razgovore z Ribbentropom in Papenom v Šumavi pred Molotovljevim obiskom ter končno še najnovejšo vojaške razgovore o skupnem vojnem vodstvu med šefoma vrhovnih povelstev italijanskih in nemških oboroženih sil maršaloma Keitelom in Badogliom v Inostu 15. t. m. Včeraj pa je bilo objavljeno, da je italijanski zunanji minister grof Ciano spet odpotoval v Nemčijo, očitno z namenom, da se z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom pogovori o rezultatu Molotovljevega obiska v Berlinu.

Tako se italijansko-nemški diplomatski in vojaški stiki, ki jih seveda izpopolnjujejo pogosta srečanja gospodarskih predstavnikov obeh držav, nadaljujejo v vsem obsegu, obenem pa teče vzporedno tudi diplomatska akcija obeh velesil v ostalih evropskih državah. Iz zadnjih dni lahko omenimo ponovne Lavalove razgovore z nemškimi predstavniki v Parizu, nadalje izmenjavo misli med Lavalom in španskim zunanjim ministrom Senerjem pred Senerjevim ponovnim obiskom v Berlinu ter končno obisk rumunskega državnega voditelja generala Antonescuja v Rimu. Prav v zvezi z nemško-francoskimi razgovori zasluži posebno pozornost večerajšnji Mussolinijev govor, ki prinaša važno razčiščenje v pogledu značaja in zgledeov za uspeh dosedanjih francoskih navedenih za sklenitev dokončnega miru in zmagovalci.

Ko so se o tem pojavile prve govorice

Mussolini o položaju

Za peto obletnico sankcij Društva narodov proti Italiji je imel duce velik govor, v katerem je naglasil popolno edinost držav osi ter njuno odločnost, da nadaljujeta vojno do popolne zmage nad Anglijo

Rim, 18. nov. br. (Stefani) Vsa Italija je danes svečano proslavila 5. obletnico sankcij, ki jih je Društvo narodov proglasilo proti njej o priliki abesinske vojne. Ze davno pred 11. uro so se pričele tako v Rimu, kakor drugod po državi zbirati velike množice ljudi na trgih okrog zvočnikov, ki so bili razpostavljeni za prenos Mussolinijevega govora. Govor ministrskega predsednika ni bil napovedan, vendar so vse poslednje priprave kazale na to, da se bo zgodilo nekaj posebnega. Mussolini je govoril v Beneški palači na zborovanju fašističnih hierarhičnih zastopnikov v okviru svečane seje tako zvanega avtoritativnega odbora. Zborovanje je bilo napovedano za 11.30 v veliki kraljevski dvorani Beneške palače, kjer se je zbralo 1079 vodilnih zastopnikov fašistične stranke in drugih fašističnih ustanov, člani vlade in zastopniki drugih najvišjih oblasti. Zastopniki fašistične stranke so prišli v Beneško palačo v povorki iz osrednjega sedeža stranke na trgu Navoni. Spotoma so jim množice ljudstva priredile viharne ovacije.

Ob 11.30 je vstopil v veliko dvorano Be-

neške palače ministrski predsednik Mussolini, ki so mu vsi prisotni priredili izredno navdušen sprejem. Po uvodnih besedah tajnika stranke je imel ministrski predsednik Mussolini naslednji govor:

Tovariši! Razumeli boste, da si nisem slučajno izbral tega dne, da skličem v Rimu zastopnike stranke z dežele. Ta dan je dan zmage za fašistično Italijo, dan poraza združene koalicije 52 držav, ki so izvajale obleganje Italije. 18. november 1935 pomeni odločilni dan v zgodovini Evrope. To je bil prvi in zadnji poskus napada v velikem obsegu, ki ga je izvedel stari svet, zastopan v Društvu narodov, z vsem svojim okrutnim egoizmom in zastarelimi ideologijami proti novim, mladim in revolucionarnim evropskim silam, ki jih predstavlja Italija in Nemčija. Na ta dan se je začela delitev sveta v jasnem nasprotju. V boju, ki naj bi se po monarhističnem sporazumu, katerega so sprejele demokratske države samo z namenom, da bi pridobile na času, končal z vojno, ki sta jo napovedali Francija in Velika Britanija Nemčiji.

prinašajo tegobno življenje sovražnikovega letalstva. Moštvo je res moštvo naše dobe. Glavna je njihova neuporabnost. Kar se tiče letal iz naših tovarn, lahko rečem, da jih vsak mesec izdelajo štirikrat več kot pred vojno. V najkrajšem času bomo morda po zaslugi konstrukcij novih tipov letal štedili, gotovo pa se bomo izenačili z najmodernejšimi letali ostalih držav.

Toda dovolite mi, da potem, ko sem omenjal naše oborožene sile, izrazim priznanje disciplini, čutu dolžnosti in neomajni trdnosti italijanskega naroda. Naš narod mirno sprejema omejitve, ki jih zahteva vojno stanje, omejitve, ki so še znosne in ki zatem utegnejo postati resnejše. V svoji silni politični intuiciji razume, da je to vojna odločilne važnosti, ki se mora končati in se udi bo končala z uničenjem moderne Kartagine — Anglije. Narod kakršen je italijanski, se ne boji resnice, pač pa jo zahteva. To je tudi tisto, zaradi česar naša uradna vojna poročila predstavljajo dokaz resnice. Mi poročamo o udarcih, ki jih prizadevamo sovražniku, kakor tudi o tistih, ki jih dobivamo. Poročamo o letalih, ki jih sestreljujemo in o onih, ki jih zbiše na tla sovražnik. Poročamo o ugodnih dneh, pa tudi o tistih, ki so malo ali prav nič ugodni. Objavljamo vsak mesec izgube na moštvo in orožju. Smatral bi se za ponižanega pred ljudstvom in pred samim seboj, če bi se oprijel drugega načina prikazovanja, bodisi, da bi ublažil stvarnost, ugodno in neugodno. To bi se reklo navaditi se na zlo in na poniževanje naroda.

Tega ne bom nikdar storil. Ze sem dal odločno povelje vojaškim poveljnikom na bojiščih in civilnim oblastem v zaledju, naj ne pošiljajo v Rim poročil, ki jih niso sami osebno kontrolirali in se prepričali o njihovi resničnosti.

Kaj je bilo v Tarantu

Pri tej priliki bi rad omenil, da so nastopili veseli trenutki v spodnjem domu, ko je Churchill mogel dati neko poročilo, neko razveseljivo vest, vest o napadu, ki so ga angleške letalske torpedovke izvedle na pristanišče Taranto. Tri ladje so bile učinkovito zadete, toda niti ena se ni potopila, a samo ena, kakor je bilo to povedano v poročilu naših vojnih sil, je bila poškodovana in bo treba dalj časa, da se spet popravi. Ostali dve ladji se bosta po mnenju strokovnjakov hitro vrnil v prejšnje stanje učinkovitosti.

Napačno trdim — je dejal zatem Mussolini — da sta bili še dve vojni ladji in dve pomožni ladji potopljene, ali zadeti ali po celotno lažje poškodovani. Znamenje zle volje je izpopolnjevanje in s šestmnožiti uspeh, ki smo ga mi prvi priznali. Churchill bi bil lahko zaradi izpopolnitve celotne slike podal svojim upoštevanim tovaršem nekaj podatkov o usodi, ki je zadela Liverpool in Kent, kakor tudi o usodi ostalih velikih ladij, ki so bile pred nedavnim torpedirane v srednjem delu Sredozemskega morja ali v aleksandrijskem pristanišču od italijanskih podmornic ali letalskih torpedov.

„Vojna odgovornost pade le na Anglijo“

ki je začela izvajati obkoljevalno politiko proti Nemčiji in je odklonila vsa prizadevanja Nemčije in Italije za ohranitev miru“

Nikdar se ne sme pozabiti, da je pobuda za to vojno prišla iz Londona, in da je njej le nekaj ur pozneje sledila pobuda iz Pariza. Svečano trdim, in se ne bojim, da bi me demantirali niti danes niti kdajkoli, da odgovornost za vojno pade izključno na Veliko Britanijo. Mir bi mogel biti ohranjen, če Velika Britanija ne bi bila v popolnem soglasju s Francijo namesto s konstruktivno spremembo pogojev začela izvajati politiko obkoljevanja ne morda z namenom, da se pusti Poljakom Gdansk, čisto nemško mesto, pač pa v cilju boja proti obnovitvi politične in vojaške sile Nemčije. Mir bi mogel biti ohranjen, če Anglija ne bi bila odklonila vseh poskusov po zblizanju, ki jih je podvzela Nemčija, ki je celo podpisala tudi pomorske pogodbe, katere naj bi ji vsilila stalno in odločno podrejen položaj na morju. Mir bi bilo mogoče ohraniti tudi v zadnjih urah meseca avgusta 1939, če Anglija ne bi bila pod pritiskom poljskega veleposlanika, ki

je prišel v Foreign office 1. septembra ob 23. uri, postavila kot pogoj pristanka na konferenco, ki jo je predlagala Italija, absolutno nemogoče in nesprejemljive pogoje, kajti ti pogoji so bili ponižujoči. Po njih bi se morale nemške čete, ki so že nastopale, ne samo zaustaviti in prenehati s prodiranjem, temveč celo umakniti vse do tam, odkoder se krenile.

Kar se je zgodilo v prihodnjih mesecih, smo preživeli mi vsi, in bi bilo odveč ponavljati. Nikdar se v zgodovini človeškega rodu ni opazil tako silen val mistifikacij in laži, kakor so z njimi preplavili svet vladni in častniški krogi Velike Britanije za časa vojne na Poljskem. Norveškem, v Belgiji in Holandiji, za časa vojne, ki so se vse končale s porazi britanske vojske in s porazom francoske armade. Vprava ta poraz ni imel sličnega primera v zgodovini zaradi svojega orjaškega obsega in zaradi skoro nepojmljive brzine.

Italija v vojni

„Sedanja vojna se mora končati z uničenjem Anglije“

Francija je v resnici kolebala, toda bila je še daleč od tega, da bi bila vržena na kolena, in nihče na svetu ni mogel misliti na to, da bo slavna vojska, ena največjih v Evropi, skopnela kot sneg na soncu, ko je 10. junija Italija šla v vojno, da drži svojo dano besedo in pokaže svojo zvestobo do zveze z Nemčijo ter da končno podre ograje svoje čete na svojem morju. Nista potekla niti dva tedna in že je bilo sklenjeno premirje. Francija je izgubila vojno, o kateri je ponovno zatirjevala, da se brani pred napadom, od časa do časa tudi proti svojemu prejšnjemu zavezniku, kakor je bilo to pri Oranu in pri Dakarju. Od 10. junija do danes je poteklo več kot pet mesev vojne, ki je potekala resno na daljnih in mnogostevilnih bojiščih, na kopnem, na morju in v zraku v Evropi in v Afriki.

Dovolite mi, da se spomnim onih Italijanov, ki v tem trenutku uživajo privilegij, da se bore. Vojska na alpskem bojišču in na afriški fronti je pokazala svojo moralno in to je tisto, kar mi hočem. Angleški poraz v Somaliji je bil popoln. Prav tako kakor pri Dunkerqueu, so se Angleži umaknili tudi pri Berberu in so se nam namajševali na ta način, da so nam očitali da smo napravili nepravilno

strateško napako, ko smo jih premagali. Oborožene sile cesarstva v Afriki so prevzele povsod iniciativo, in vsi angleški poskusi, da bi povzročili vstaje v notranjosti, so se končali s popolnim neuspehom. V Libiji smo bili mi tisti, ki smo napadali ter z bliskovito naglico zasedli Sidi el Barani. Ta bliskovita zasedba mesta se ne sme smatrati kot konec naše akcije, pač pa kot njen začetek. Junaška dela, ki so jih izvedli častniki in vojaški italijanske vojske na kopnem bojišču, so opravičeno zbudila ponos vsega našega naroda.

Častniki in moštvo naše vojske mornarice so tiho in junaško opravljajo svojo dolžnost na številnih morjih in oceanih od Indijskega oceana do Atlantika. Kjerkoli so bili zaposleni v bojih, povsod so se podvržli strogi disciplini ter zadajajo težke udarce sovražni mornarici. In ta naša vojna mornarica varuje naše prometne zveze na Sredozemskem morju in na Jadranu na tako uspešen način, da se sovražni mornarici ni posrečilo, da bi jih prekinila, niti da bi povzročila motnje.

Italijansko letalstvo pa je zdaj že v mnogo večji meri kot prej na višini svoje naloge ter je in ostane gospodar neba. Bombniki italijanskega letalstva leta do najoddaljenejših ciljev, lovska letala pa

po znanih sestankih med Hitlerjem in Lavalom ter Hitlerjem in Pétainom v drugi polovici oktobra, so mnogi vneto ugibali o italijanskem stališču v tem vprašanju. Mussolini je sedaj jasno povedal, da more Francija separati mir skleniti le istočasno z Nemčijo in Italijo. Prav tako kakor premirje v juniju tega leta. Za sklenitev miru z Italijo pa morajo Francozi še posebej upoštevati, da morajo Italiji odstopiti vse ono, zaradi česar je Italija vstopila v vojno. Mussolini ni povedal, kaj zahteva Italija konkretno, toda dal je razumeti, da gre za one nacionalne aspiracije Italije, o katerih je bilo že toliko govora in ki verjetno obsegajo Nico, Korziko, Tunis in Džibuti. V kolikor bi se bili Francozi vdajali doslej utvari o možnosti sklenitve ločenega miru z Nemčijo brez teritorialnih odstopitev Italiji, je sedaj položaj v tem pogledu razčiščen.

Anglija odgovarja na vse te diplomatske akcije velesil osi, predvsem s po-

glabljanjem svoje obrambne skupnosti z Zedinjenimi državami, a tudi z novimi pobudami v Moskvi. Istega dne, ko je Molotov odšel v Berlin, je angleški veleposlanik v Moskvi izročil Molotovljevu namestniku Višinskemu nove angleške predloge, ki niso znani. Ko so se začeli Molotovljevi razgovori v Berlinu, pa je London sporočil, da se angleški veleposlanik v Washingtonu, ki se je mudil v Angliji, vrača na svoje mesto, medtem ko je bil v ameriškem zunanjem ministrstvu sprejel avstralski poslanik, očitno v zvezi s pobudami za razširjenje ameriškega obrambnega sodelovanja tudi na Avstralijo, in sicer po vzoru ameriško-kanadskega obrambnega sodelovanja, katerega pomen je prav te dni znova podčrtal kanadski ministrski predsednik. Angleško-ameriški razgovori se torej v glavnem sučejo okoli vprašanj skupne obrambe tako zvane »oceanske fronte«, ki je za obe velesili življenjskega pomena.

Bojno tovarištvo Italije in Nemčije

Složnost obeh narodov na vseh področjih vojnega udejstvovanja

Naš vstop v vojno je pokazal, da os ni bila in ni prazna beseda. Od mesca junija do danes je naše sodelovanje z Nemčijo zares tovariško in popolno. Mi gremo rami ob rami skupaj in ta složnost obeh narodov postaja iz dneva v dan čedalje pristnejša in se razširja na vsa področja vojnega, gospodarskega, političnega in duhovnega udejstvovanja. Kar se tiče sedanjosti in bodočnosti, je istovestnost naziranj popolna. Moji sestanki s firerjem predstavljajo samo posveteve te popolne skupnosti naših odgovorov. Kadar se jaz sestanem s firerjem, vidim v njem skupnost naših konvencij. Kadar se z njim sestanem, ne vidim v njem samo voditelja Nemčije, temveč tudi poveljnika armad, ki so videli, kako se v zmagah potrjujejo njegove genialne strateške zamisli. V njem vidim zlasti nositelja narodno socialističnega gibanja, revolucionarja, ki je prubudil nemški narod in povzročil, da je postal prvoborilec za novo naziranje o svetu, slično naziranjju italijanskega fašizma. Istovestnost naziranj je rezultat tega revolucionarnega gibanja, ona je rezultat srečanja dveh revolucionarjev, ki sta tako na mednarodnem, kakor tudi na socialnem področju šele na začetku svoje poti.

Vse ono, kar se nanaša na zvezo s trojnimi paktom na zapadu ali v Podonavju, stoji iznad skupnega sporazuma. Prav tako to velja tudi za ono, kar se nanaša na položaj Francije. Odslej je jasno, da os Rim - Berlin ne želi sklepati miru represalij ali zlobe, pač pa gre za to, da je treba gotovim težnjam zadostiti. Te zahteve, ki so več kot upravičene, bi mogle

biti predmet razprave tudi že pred vojno, če se ne bi vse končalo tako smešno in tragično. Da se to prepreči, je bilo že prepoznano. Italija si je izbrala že maja 1939 svojo pot. Beseda »nikdar« je sveta. Toda vprav zaradi svojega upravičenega značaja morajo biti naše zahteve sprejete brezpogojno, brez gospodarskih rešitev, ki jih mi že zdaj odločno odklanjamo.

Po popolni razjasnitvi bo mogoče v okviru nove Evrope, ki jo ustvarjata Italija in Nemčija, začeti novo poglavje v zgodovini odnošajev med Italijo in Francijo. Ni treba omenjati, da bo tudi mir, kakor je bilo premirje, skupno delo, to je delo osi.

Da bi se izpričalo bratsko orožje Italije in Nemčije, sem prosil vodjo rajha, naj sprejme moj predlog, da se naša letala in podmornice neposredno udeležujejo bojev proti Veliki Britaniji. V zvezi s tem moram poudariti, da Nemčiji ni bila potrebna naša pomoč. Vrednost njenih borcev na kopnem, na morju in v zraku, njena industrija in njena oborožitev ter tehnična zmogljivost in proizvodnja njene delovne sile so znani elementi. Proizvodnja letal in podmornic v Nemčiji je izredna in se stalno povečuje. Jaz sem hvaležen voditelju rajha, da je sprejel mojo ponudbo po skupnem prelivanju krvi in po medsebojnem doprinosanju žrtve ter ustvarjanju trajnih zvez med obema narodoma. Ko jih navdaja popolna lojalnost, idealnost, skupnost interesov in idealov, sem prepričan, da bodo naši letalci in posadke naših podmornic delale čast naši zastavi.

„Grčija bo premagana“

pa naj se to zgodi v 2 ali 12 mesecih“

Po dolgem trpljenju in čakanju smo strgali krinko državi, ki je zanjjo jamčila Velika Britanija, podli sovražni Grčiji. Tu nas čaka račun, ki nam ga bodo plačali. Moram naglasiti neko stvar: Grki sovražijo Italijo, sovražijo jo bolj kot katerikoli drugi narod. Tega sovražstva ni mogoče pojasniti, toda to sovražstvo je globoko in neozdravljivo v vseh slojih grškega naroda, po mestih, po vaseh, povsod. Zakaj, to je uganka. Morda zato, ker je Santore Saria, ki je bil doma iz italijanskega Piemonta, naivno in junaško padel na Grškem. Morda zato, ker je Garibaldi jevec iz Forlija, Antonio Frati, storil isto gesto velikodušne naivnosti 70 let pozneje, ko je padel pri Domokosu. Čeprav je to tajnost, dejstvo ostane. Na tej mrznji temelji tudi nič manj smešna grška politika zadnjih let. To je politika popolnega sodelovanja z Veliko Britanijo. Drugače tudi ni moglo biti, ker je grški kralj Anglež, grški politični krogi angleški in borza v istem smislu tudi angleška. To sodelovanje se je kazalo na razne načine in to bomo v danem trenutku dokazali. Dokazano je, da je Grčija že mesca maja ponudila Franciji in Angliji svoja vojaška oporišča.

Bilo je neobhodno potrebno narediti konec takšnemu stanju. To se je zgodilo 28. oktobra, ko so naše čete prekorčile grško-albansko mejo. Epirske gore in blat-

ne doline ne dovoljujejo bliskovite vojne, ki so jo pričakovali nekateri. Niti ena gesta, niti ena beseda moje vlade ali kogarkoli od odgovornih organov ni napovedovala takšne vojne. Smatram, da ni potrebno zanikati obvestil te vrste. Ne verujem, da bi bilo sploh treba zanikati vsa poročila, ki jih širi grška propaganda skupno z angleško. Vprava ta slovita alpinska divizija, ki je pretrpela težke izgube, je zmagala. General Soddou mi je poslal po inspekciji naslednje obvestilo, datirano z 12. novembrom: »Obiskal sem danes dopolodne divizijo »Julio«. Moram vam poročati, duce«, o veličastnem obisku, ki sem ga imel o priliki svoje inspekcije pri tej odlični vojski. V vrstah naših alpskih čet ni bilo nikdar enakih.«

Med vami, tovariši, je mnogo takšnih, ki se spominjajo mojega govora meseca julija 1935 pred vojno v Abesiniji, čeprav ta govor ni bil objavljen v časopisju. Tedaj sem rekel, da bomo mi polomili rebra negušu. Danes z enako gotovostjo ponovljam in vam zagotavljam, da bomo polomili rebra Grčiji. Vseeno je, ali se bo to zgodilo v 2 ali 12 mesecih. Vojna se je šele začela. Mi imamo zadostno moštvo in sredstva, da stremo vsak odpor Grkov. Podpora od strani Angležev Grkom, nas ne bo mogla odvrtiti od tega, da ne bi iz-

Nadaljevanje na 2. str.

Trideset burnih dni

Kako se je bivši prezident Francije Lebrun pripravljajal na odhod v Afriko — Laval je preprečil nadaljnje sodelovanje z Anglijo

Maršal Petain s člani svoje vlade v Vichyju

V Vichyju je izšla nova knjiga, delo bivšega poslanca Jeana Montignyja, ki vodi sedaj informacijsko in propagandno službo francoske vlade. V tej knjigi, ki zbujajo veliko pozornost, opisuje burno zgodovino Francije med 15. majem in 15. junijem, torej v dobi, ko je

dežela doživljala zmedo poraza.

Iz te knjige podajamo dramatski opis dvogovora, ki sta ga imela Laval in Lebrun, ko se je ta pripravljajal v Bordeauxu za beg v Severno Afriko.

19. junija niso francoski pooblaščenec za premirje dobili še nobenega stika z nemško delegacijo. Dan je prešel nemirno. Po noči so se pojavili nad Bordeauxu bombniki. Dan nato je Lebrun telefoniral ministru Alibertu: »Ni mogoče dalje čakati.

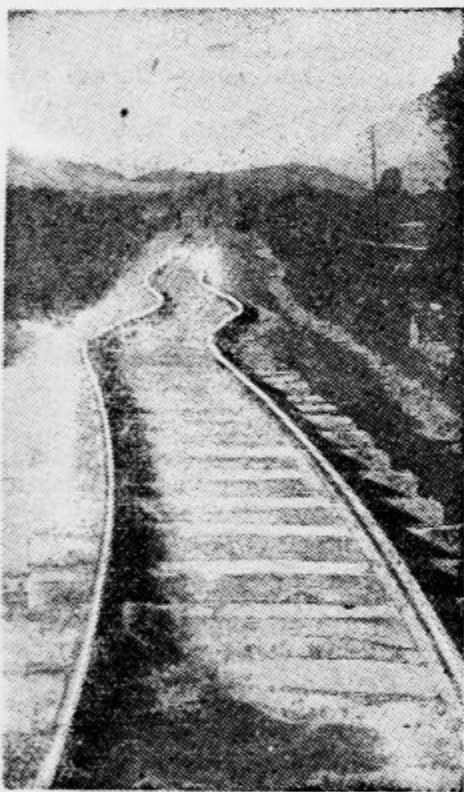
Nemci prihajajo bližje, moj voz čaka.

Odpeljati se hočem v Port-Vendre, od koder me bo torpedovka prepeljala v Alžir. Alibert je Lebruna rotil, naj počaka še do popoldneva. Nekoliko ur pozneje so prebrali poslanecem sledeče sporočilo: »Predsednik se odpelje, da odide na krov. »Massilia« bo prepeljala v Maroko parlamentarce, ki bi hoteli spremljati vlado. Drugim je na prosti dano, da ostanejo. Maršal Petain ostane, čal bo pa Chautempsu vladno pooblastilo za Alžir. To sporočilo je bilo

Herriotov maneuver.

Na Lavalovo pobudo je odšla skupina parlamentarcev k Petainu in mu izjavila, da ostane. Zvečer je Lebrun ponovno slišal k odhodu, pa je tega spet za kratek čas preložil. Med tem so odšli Daladier, Mandel, Jean Zay in okrog 80 parlamentarcev, urad-

Vijugaste tračnice

Potresni sunki v Rumuniji so takole skrivili železniške tračnice na nekem odseku rumunskih železnic

nikov št. na »Massilia«. Herriot je stlenil v zadnjem trenutku, da ostane še nekaj časa v Bordeauxu, njegova patrijaga je »Massilia« sama odpotovala. Jeannenay, ki je bil že na poti v avtomobilu, se je isto tako vrnil.

Naslednji dan je skupina poslancev z Marquetom, Pietrijem in Bonnetom na čelu stopila k Lebrunu. Ne da bi se ozirali na protokolarne predpise, so ga obkrožili in Laval je začel: »Prišli smo, da bi protestirali proti vašemu namenu, da odpotujete, in vas pozvali, da ostanete.«

Lebrun je molčal.

Laval: »Ne morete in

ne smete odpotovati.

Treba bo stisniti pasove

Gnjat in jajca smatrajo v Angliji za luksuz

Medtem, ko je bilo v prvem letu vojne na Angleškem življenje v izobilju, opozarjajo zdaj odločujoči činitelji prebivalstvo v tej deželi, da je treba začeti s smotreno štednjem tudi v prehrani. Minister za prehrano lord Woolton izdeluje načrt za skrajšanje doseganjih obrokov.

V prvi vrsti se bodo morali Angleži omejiti v porabi gnjat in jajec, ki se težko

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je v stockholmski bolnišnici umrl švedski humorist, profesor Albert Engström, pisec in ilustrator nešteti šaljev zgodbi;

da je rumunska vlada razširila zakon o odvzemanju lastnine rumunskim židom; da je bilo po Reuterjevih informacijah ob napadu na Coventry ubitih 200 oseb, ranjenih pa 800 ljudi;

da je švicarsko sodišče obsodilo dva švicarska državljana na dosmrtno robijo zaradi sabotaže pri obrambnih delih; da je rumunska vlada določila najvišje cene za gradbeni material in največje dopustne mezde za stavbinske delavce; da ameriški tvorničar Ford ne veruje v dolgo trajanje sedanje vojne;

da leži v rumunskih bolnišnicah mnogo ljudi, pri katerih ugotavljajo zdravniški okvare ohromitve, na druge pa je vplivala potresna katastrofa tako, da se jim je omračil um;

da ima Grčija na svojem ozemlju nad 30 vršacev, ki presegajo 2000 m;

da je v starosti 61 let umrl slovit norveški gledališki umetnik Gunnar Tolnæs; da je stopil poljski pianist in bivši državni prezident Poljske Ignac Padarewski v svoje osemdeseto leto.

Orli napadli čredo ovac

Kakor poročajo iz Turkmenistana, je na nekem tamkajšnjem pašniku kakšnih 200 orlov istočasno napadlo ovčjo čredo. Pastirji in lovci so se morali z ujedami boriti po vseh pravilih in trajalo je dolgo, preden so jih pregnali. Škoda ni bila posebno velika. Roparice so usmrtilo eno jagtje, devet pa težko ranile.

Ne trpimo, da bi vlada s tem skoraj sleparškim manevrom odšla v Afriko, da bi nadaljevala vojno, ki je nemogoča.

Lebrun je odgovoril: »Položaj ni tako preprost. Nekateri lahko odpotujejo, drugi lahko ostanejo.«

Laval ga je prekinil: »S tem, da vzame predsednik republike državne pečate s seboj, odnaša tudi vlado. Ali hočete z odhodom v Afriko obnoviti Reynaudovo in Churchillovo politiko? Pravice do tega vam pod nobeno pretvezo ne priznam.« Laval je znižal glas in dejal presunjen: »Prihajam s clermontske ceste. Videl sem prizore poraza.

Potolčeni smo.

Potem s trdnim glasom: »Sedaj moramo od te dežele rešiti, kar se da. Ne služimo Franciji, če jo zapustimo.«

Lebrun ni reagiral, videti je bilo, kakor da se ga nič ni dotaknilo. Iskal je nadaljnjih izgovorov z nesigurnimi gestami.

Laval je slišal spet vanj: »Vaša dolžnost je, gospod predsednik, da sledite maršalovemu vzgledu. Če hočete odpotovati, je to vaša pravica, toda to smete storiti le kot zasebnik.

Podajte svojo ostavko.

Sklonil se je k državnemu predsedniku in dodal ročno: »Ne poslušajte nasvetov tistih, ki so našo deželo privedli do prepada. Zakaj ste jim sledili toliko časa?«

Lebrun je odgovoril: »Ustava mi je to naložila kot dolžnost.«

Laval je zavpil: »Sovražim jih za vse hudo, ki so ga storili Franciji!«

S temi besedami se je pogovor končal. Mož za možem iz delegacije se je, do dna vzburkan, poslovil od Lebruna. Tudi Laval se je obrnil k vratom. Tedaj je predsednik Lebrun napravil nekoliko korakov proti njemu

in mu podal obe roki.

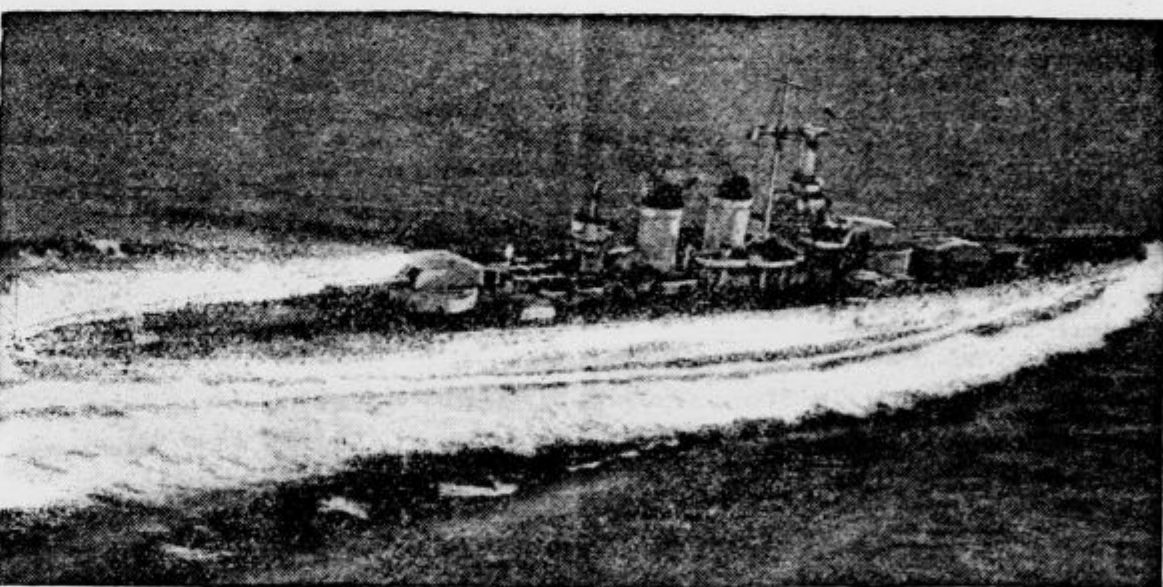
S tem je padla odločitev. Lebrun je ostal in načrt, da bi se Francija še nadalje borila na angleški strani, je padel v vodo.

dobe ter jih zavoljo tega smatrajo za napol »luksuzno hrano«. Londonska vlada polaga namreč največjo važnost na to, da ima dovolj ladij za dovoz streliva, orožja in letal iz vseh delov imperija ter iz Amerike, zato je za prevoz živih iz prekomorskih dežel čedalje manj prostora na ladjah. »Daily Mail« odkrito piše, da se Angleži lahko še nekoliko omejijo v porabi živih, ne da bi to občutili kot pomanjkanje.

Špirit iz zelenjave

V Kansasu v Zedinjenih državah so širna polja nasadili z artičokami. Tega niso storili zavoljo tistih, ki jim grede artičoke v slast, temveč zato, ker pridobivajo v največjem času iz zelenjave gorilni špirit, artičoke pa so za to še posebe primerne. Polje artičok, ki obsega ketar, daje okrog 2300 litrov špirta. Ker porabijo večji del tega proizvoda kot gonilno snov, je avtomobilizem v Kansasu postal cenena zabava. Razen tega poročajo, da je po novi panogi poljedelstva brezposelnost v Kansasu postala manjša.

Italijanska oklopnica

tipa »Littorio«, ima 35.000 ton

General Soddu

eden najožjih sodelavcev Mussolinija, je postal novi poveljnik italijanske operativne vojske na grškem bojišču

Molotov v Berlinu

Sprejem sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova v nemškem zunanjem ministrstvu. Levo od svetilke sedi Molotov, na desni pa v. Ribbentrop

Dolge in kratke vojne

Nekaj primerov iz novejšje in najnovejšje zgodovine

Mehiško-ameriška vojna, ki je izbruhnila l. 1846., je trajala poldrugo leto, krimska vojna l. 1854. pa dve leti. Ameriška državljanska vojna l. 1860 je bila daljša; trajala je pet let.

Nemško-francoska vojna l. 1871. je trajala samo šest, kitajsko-japonska vojna l. 1894. pa osem mesecev. Špansko-ameriška vojna, ki se je končala tragično za špansko posest v Ameriki l. 1898., je trajala samo 4 mesece. Transvaalska vojna je bila daljša. Trajala je dve leti in pol.

Rusko-japonska vojna l. 1904. je trajala poldrugo leto, druga balkanska vojna leta 1912. je bila zelo kratka. Samo šest tednov je trajala, potem je bila končana. Svetovna vojna je bila kakor vsi vemo, dolga: trajala je štiri leta, tri mesece in en dan.

Poljsko-ruska vojna l. 1918. je trajala 18 mesecev, vojna za Veliki Čako v Južni Ameriki je trajala tri leta, italijansko-abe-sinska vojna je bila končana v sedmih mesecih, španska državljanska vojna je trajala dve leti in osem mesecev. Kitajsko-japonska vojna, ki je izbruhnila l. 1937., traja zdaj že tri leta in tri mesece in se je noče biti konec. Rusko-finska vojna je trajala lani štiri mesece.

Kako dolgo bo trajala sedanja vojna, ki dobiva čedalje bolj obsežne svetovnega spopada, o tem si menda niso na jasnem na nobeni strani, ki je udeležena pri tem strašnem obračunavanju.

Finska proti

konkubinat

Finska vlada v Helsinkih pripravlja zakon, s katerim bo dokončno razčistila vprašanje divjih zakonov na svojem ozemlju. Po zakonskem osnutku, ki čaka na odobritev pristojnih instanc, se bo divji zakon smatral za prestop, ki bo podvržen denarni in zaporni kazni. Oblast bo imela pravico vsak divji zakon razglati.

A NEKDOTA

Ko je skladatelj Bendi umrla žena, se ni mogel potolažiti. Prišli so pogrebniki, da odnesejo krsto na pokopališče. Tedaj se je spomnil, da je dobil naročilo, naj zloži neko duhovno pesem. Odšel je v študijsko sobo in se vrgel na delo. Čez nekaj časa je potrkala na njegova vrata služkinja s prošnjo, naj ji da denarja, da lahko kupi vino za pogrebce.

Benda je dvignil glavo in jezen, da ga posel moti pri važnem opravilu, je služkinjo narahlil: »Saj dobro veste, da se jaz s takšnimi rečmi ne pečam! Stopite vendar po denar k moji ženi!«

VSAK DAN ENA

»Nekatere velike ribe se hranijo samo s sardinami.«
»Kako pa odpirajo konzervne skatle, v katerih so shranjene?«
(Bertoldo)

H. Adams

56

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

»Tako varno se čutim, ko se peljem z vami,« je z rahlim, zadovoljnim vzdihom tiho prišlo iz njenih ust. Primaknila se je nekoliko bližje k njemu in spet je bilo vse tiho.

»Čudovito!« je šepnila čez nekaj časa. »Znate voziti tudi z eno roko?«

»Tega ne delam nikoli, posebno pri takšni hitrosti ne,« je dejal.

»Ali morava tako hitro voziti? Dospela bova mnogo prej kakor ostali.«

Peter je nekoliko zmanjšal hitrost, toda roke je pustil na volilu. Vera je bila prepričana, da ni nedovzeten za njene draži, manjkalo je le še prilike, da ga spravi v izkušnjo. Mnogo možnosti ji je rojilo po glavi. Ali se ne bi dalo poskrbeti za majhno nezgodo na povratku? Kako bi to neki napravila? Ali pa bi si na izprehodu po grajskem parku izvila gleženj — pa ta zvižaja je menda že kar prestara? Morda bi se njegova zaspana čuvstva zdrnila, če bi se spotaknila in mu omahnila v naročje?

Med zadnjim kosom vožnje nista več govorila drug z drugim. Ostali vozovi so bili tik za njima, izletniki so poskakali z njih ter se ob pokanju šampanjk in slastnih kruhkih strnili v veselo družbo.

Samo telefonskemu klicu gospoda Summersa in njegovemu ugledu se je bilo zahvaliti, da so jih ob tej nenavadni uri spustili v razvaline gradu.

Noč je bila prečudno lepa. Mesec je sijal visoko na čistem nebu, zvezde so se razpisno lesketale. Gospod Bickerton in Judy sta bila izmed prvih, ki so se ločili od družbe, da si natančneje ogledajo razvaline. Tudi njima je bila vožnja dokaj tiho minila, a Bickerton ni mislil ves čas na nobeno drugo dekle mimo te, ki je sedela zraven njega.

»Judy,« je zdaj izpregovoril, »oba sva Američana, in vendar veva o teh razvalinah najbrže več kakor tukajšnji Angleži. Pravkar sem nekoga vprašal, kaj misli o Amyji Robsartovi, pa mi je bogme odvrnil, da se ne more spomniti, kdaj bi jo bil videl.«

»Scottov roman sem trikrat prečitala, ko sem bila malome še otrok,« je rekla Judy. »Tako krasno je, da tukaj vidiva prizorišče.«

Šla sta dalje, in zdajci jo je prijel za roko.

»Judy,« je dejal, »na svetu je še toliko reči, ki so vredne, da jih človek vidi; ali si jih ne bi skupaj ogledovala?«

»S tem hočete reči...«

»Da bi vas rad imel za ženo, prav vas — samo vas.«

Obstala sta v senci starega zidu; tam jo je potegnil k sebi in jo objel.

»Iz domovine prihajate,« je rekla, »ves svet ste prehodili, vse zale Angležinje ste videli in prav mene hočete za ženo?«

»Po vsem svetu sem te iskal, nazadnje sem te vendar našel in nič te ne sme več ločiti od mene.«

Privila se je k njemu.

»Judy,« je rekel čez nekaj časa, »kako je s Karolino? Je ona vzela bisere?«

Judy se mu je z grozo izvila. »Karolina ni ukrala biserv,« je nato ogorčeno dejala. »Kako se jo drzne tako sumničati?«

»Saj veš, da je izgubila vse premoženje.«

»Seveda vem. Ali pa jo imaš za zmerno takšnega zločina? Šele minul teden so ji ponudili tisoč funtov, pa jih je odbila in rajši pomagala prijateljici, da se lahko omoži.« Nato mu je povedala zgodbo o Nancyji Macraejevi.

»Za svojo osebo sem prepričan o njeni nedolžnosti,« je počasi odgovoril. »Mislim, da je takšnega dejanja prav tako nezmerna kakor ti.«

»A če — če bi bila vendarle tudi jaz storila zločin, kaj tedaj?« je vprašala Judy.

»Kaj si storila, zdnaj vem, dragica. In te imam zaradi tega še rajši. Dobra, zvesta tovarišica si. Pred jutrišnjim dnem pa o tem nikar ne govori. Nemara da bova morala še komu pomagati, ki ga imava rada. Zdaj morava iti. Pojdiva! Na povratni vožnji te bom ves čas poljubljal; to bo, kakor da bi se peljala v nebesa.«

»Vozi pa le previdno,« je rekla Judy s svojim rahlim, sladkim smehom. »Za zdaj me še nič ne mika, da bi šla v nebesa.«

Druge dvojice so se takisto izprehajale po mesečini in prijazne sence so dajale varstvo tudi njim. Čemu pa sta mesečina in senca na svetu? Vera je bila spretno privedla Petra na skrit prostorček nedaleč od velikega grajskega stolpa.

»Ali ni čudovito!« je zašepetala, kajti ta beseda ji je bila posebno pri srcu. Položila mu je roko na komolec in se rahlo naslonila nanj. Čutil je nežni, sladki vonj njenega parfuma, ki se je zlivaj z drugimi nežnimi dišavami te krasne noči. Nekaj mu je šepetalo: Lepa je, kaj še misliš na ono drugo?

»Ko ste me poljubili,« je spet izpregovorila s svojim najslajšim glasom, »sem začutila, kako se v mojem srcu nekaj drami. Ali mnogokrat tako poljubljate?«

V nemi predaji je obračala lice proti njemu. Tedajci je nekdo glasno zaklical njegovo ime. »Peter Grey, kje pa ste?«

»Kaj je?« se je Peter oglasil.

»Enid Catorjeva se je ranila na kolenu. Ste za to, da se pelje v vašem vozu domov? V vašem vozu bo najlaže držala nogo iztegnjeno.«

Jimmy Lithgow mu je tako klical; slišati je bilo, da je precej razburjen. In res je bilo v Petrovem dirkalnem vozu več prostora, da si mogel iztegniti poškodovan ud, kakor v navadnih dvosedežnikih. »Saj se lahko pelje z velikim vozom,« je rekla Vera, »z vozom gospoda Summersa. Tam ima vendar še dosti več prostora.«

»Ta vozi že pet ljudi in zaboje s prigrizki,« je rekel Lithgow. »Če je Grey za to, vas vzamem v svoj voz.«

»Tako hudo se vobče ni mogla poškodovati,« je zlovilno dejala Vera.

»Pač, hudo se je ranila, in jaz imam najboljši voz,« je rekel Peter.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-
stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo
službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi
in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.
Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Gozdarja

s strokovno šolo (srednje
tehnično ali gozdarsko), z
nekaj let samostojne prakse,
mlajšega (po možnosti ože-
njenega), agilnega, lovca,
sprejemnega takoj za samo-
stojno upravljanje gozdnega
veleposredstva in žage z ne-
kaj ekonomije. Ponudbe s
prepisu sprejema in zahtev-
ki je poslati na ogl. odd.
Jutra pod »Blizu železnice«.
30922-1

Mehanika za

pisalne stroje
z odsluženim vojaškim ro-
kom z nekaj znanja italijan-
skega jezika, izkušenega
členo za novo podjetje v
Ljubljani. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mehanika«
30896-1

Hotelskega

portirja
treznega, z znanjem
nemščine, s kavčijo.
sprejme Hotel Štrkel.
31153-1

Mizarja

prvo vrstnega za furni-
rno pohištvo sprejemem.
Plača 6-7 din. Izdelo-
valnica pohištva Malen-
šek. Celovška cesta 258.
Dravice. 31251-1

Delovodja

podjetje za izkop por-
celanske gline išče paz-
nika. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra z navedbo
zahtev pod šifro »Samo-
stojene«.
31258-1

Več krojaških

pomočnikov
sprejme takoj Jeršin
Ivan, krojaški mojster.
Črnomelj 62. 31242-1

Razglas licitacije!

Osrednji urad za zavarovanje
delavcev bo imel v svojih prosto-
rih okrognege urada za zavarova-
nje delavcev v Nišu in v svojih
uradnih prostorih v Zagrebu, Miha-
novičeva 3, istočasno na dan 7.
decembra 1940 ob 11. uri dopoldne
prvo javno ofertalno licitacijo za
oddajo steklarskih del na novi
stavbi sanatorija »Knez Pavle« v
Knez selu blizu Niša.

Obrazce za sestavljanje ponudb
dobite dnevno pri okrognege uradu
za zavarovanje delavcev v Nišu ob
uradnih urah proti plačilu din 50.—
in pri tehničnem oddelku osrednjega
urada za zavarovanje delavcev v
Zagrebu, pri katerem se dobe tudi
vsa potrebna pojasnila.

V Zagrebu, 14. novembra 1940.
**OSREDNJI URAD
ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV
V ZAGREBU**

Brivski pomočnik

dober in hiter delavec,
dobi takoj službo. Noč
Joško, Slov. Javornik.
31241-1

Strugarja

za mesing in brom, res
dobro moč, sprejemem
proti dobri plači. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod šifro »Poštena«.
31254-1

Sobarico

ki zna nekoliko švab-
ščine in ima letno sprave-
lo, sprejme: Marija Miklič,
Hotel Metropol, Ljub-
ljana. Vprašati med 11.
in 12. uro. 31262-1

Stavbnega pisarja

s prakso sprejme takoj
gradbeno podjetje. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Stavbni pisar«.
31264-1

Scienci (ke)

Frizersko vajenka
ki se je že učila, sprej-
me »Salone«, Smartinska
c. 18. 31247-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par za
dajanje naslova 5 Din.
Najmanjši znesek 15 Din

Katero dobro srce

bi rešilo iz rok brutal-
nega moža in staršev
živčeno onemoglo gospo,
da ozdravi. Brez sred-
stev in nujno! Prosi
Hvalašček! Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Mir
in zdravje si želi«.
31244-2

Postrežnica

išče zaposlitve za dopol-
darke ure. Polzve se
Predovičeva 2. 31249-2

Kmečko dekle

išče službo. Polzve se
Predovičeva 2. 31248-2

Prodaj

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Veliki agregat

za pokrmanje, 10 volt,
1500 Amper, spojen z
električnim motorjem 26
Ks, 220/380 volt z olj-
natim pogonjem, kom-
palni regulator, premen-
ljivi odpor in spojna
plošča, se prodaja. Elek-
trodelavnica Čitek, Ma-
ribor, Vodnikov trg 3.
30880-6

Kapital

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Posojila

dajemo našim članom in
varčevalcem ugodni po-
sodi. Vloge obrestujejo
po 5 odstotkov. Vsi var-
čevalci brezplačno zava-
rovanj. Zadruga »Moj
Dom« Ljubljana. Dvor-
žakova 8. Išče močlove-
niške 199

Družabnika

sprejme brezkonkuren-
no podjetje. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Patent do din 15.000«.
30813-16

Kupim

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Slamo za stelo

kupi A. Sušnik, Ljub-
ljana, Zaloška. 31246-7

Lokali

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Staroznana

gostilna
na najpomembnejši točki v
Kranju se odda z vsem in-
ventarjem. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod šifro »Kav-
čija«.
30931-19

Brivsko - frizerski

salon
v Ljubljani, dobro ideo-
lo, prevelike v inozem-
stvo, poceni prodaj.
Ponudbe na ogl. oddel.
Jutra pod »Dobra eksis-
tenca«.
31259-19

Posest

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Na Mirju

ugodno prodajam več
solončih parcel.
Skupno ali posamezno.
Polzve se od 10. do 12.
Zrinjskega 15, priti do-
eno. 31234-30

Vodna sila

45 do 150 HP
(s dovoljenjem na za-
go) prvo vrstnega počelaj,
ob glavni cesti blizu Ba-
nje Luke arondiran
kompleks 3 ha, na kom-
pleksu stoji: mlina, veli-
ka hiša s trgovino in
gostilno na prostem
mestu. Priložnostna ce-
na din 330.000. Pro-
daja: »Moj dom« Pro-
dukt za kupoprodajo
nekretnosti B. Tripalo
Banja Luka. 31240-20

Posestvo od

22 hektarov
arondirano 5 ha gozda
in 17 ha njiv v srezu
Banja Luka, 20 min od
železnice za din 200.000.
Prodaja: »Moj dom« Pro-
dukt za kupoprodajo
nekretnosti B. Tripalo
Banja Luka. 31239-20

Gospodsk vili

v v Banja Luki
nova, moderen komfort,
za izjemno ceno od din
375.000. Prodaja: »Moj
dom« Produkt za ku-
poprodajo nekretnosti
B. Tripalo i drug, Banja
Luka. 31238-20

Sedlarski

šivalni stroj
na motorni pogon se
ugodno prodaja. Ponudbe
pod »Dobro ohranjen«
pod »Dobro ohranjen«
31266-29

Glasbila

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Pianino

dobro ohranjen, kupim.
Naslov v vseh poslov.
Jutra. 31257-26

Sobe išče

vsaka beseda 50 par za
dajanje naslova 5 Din.
Najmanjši znesek 15 Din

Prazno sobo

z strogo separiranim
vhodom, severno, ev-
mansardno, izčen, za
december. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »To-
pla«.
31256-23a

Garsoniero

v strogem centru, sonč-
no, po možnosti s cen-
tralno kurjavo, izčen. —
Ponudbe pod »Maja« na
ogl. odd. Jutra. 31257-23a

Dragocenosti

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih
cenah
ČERNE - juvelir
Ljubljana, Wolfova
ulica

Vsakovrstno

zlato, briljante
in srebro kupuje po na-
višjih cenah A. BOŽIČ
Ljubljana, Franciskan-
ska ul. 3. 238 36

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din. da-
vka 5 Din. za dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Kateri

dobro situiran,
dobrosrčen, inteligent bi
poročil mlado, značajno
uradnico brez premo-
ženja. Dopise nasloviti
oglasn. odd. Jutra pod
šifro »Sreča 1941«.
31243-25

Boljše brije in dalje
traja ...

Zahtevajte povsod britvico
ALCOSO

Dopisi

»30823«
Se motiš. Ne izdajam.
Pisma še nimam; po-
skusim, morda uspe.
31245-24

Izgubljeno

Beseda 1 Din. davka
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Izgubila sem

zlato zapustnico (Pan-
zerette) od Pod Tran-
co do gostilne Katrea v
Rož. dolini. Oddati Res-
ljeva 24, Kovač, proti
nagradi. 31250-28

Taško z dokumenti

in nekaj denarja sem
izgubila. Pošten najdi-
telj se naproša, naj vr-
ne dokumente, denar pa
si lahko obdrži. Naslov
v vseh posl. Jutra. 31255-28

Izgubila sem

danško torbico s klju-
ci in denarjem 17. t. m.
ponoči na Tyrševi cesti
ali v Linhartovi ulici.
Najditelj naj jo odda
v ogl. odd. Jutra pod
»Nagradita«.
31260-28

IŠČEMO žensko ali moško pisarniško moč,

s perfektnim znanjem slovenske, srbo-
hrvaščine in nemščine v govoru in pisavi,
slovenske in nemške stenografije ter stro-
jepisja. Prednost imajo kandidati s prakso
pri železarskih industrijskih podjetjih.
Lastnoročno pisane ponudbe s priloženo
sliko 6 x 9 cm, opis dosedanjega udejstvo-
vanja je nasloviti na Kranjsko industrijsko
družbo, Jesenice.

Od Vas

je
visno,
a imate
obleko
vedno
trajno

JOS. REICH

Ljubljana
Pojmanski nastip 4-6
»Pravica« - »Svetilnik«

Za TEHNIČNO VIŠJE VODSTVO
večjega premogovnika lignita neda-
leč od Zagreba sprejemamo za takoj-
šen nastop prvovrstnega
rudniškega inženjerja
Ta mora po potrebi — toda vsaj
enkrat na teden — biti navzoč v rud-
niku. — Ponudbe nasloviti na
Publicitas a. d., Zagreb, Illica 9, pod
Bergingenleure.

Tovarna Mite Ristića

in sinovi v Nišu
potrebujejo za moderno predilnico
izkušene in sposobne
**delavke za flajere
in predilice**
Ponudbe poslati direktno.

Inserirajte v »Jutro«

Umrl nam je ljubljani in srčnodobri soprog, oče in tast, gospod

Jakob Inkret

bivši ključavničarski mojster in posestnik
previden s svetotajstvi v 85. letu starosti.
Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 20. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice
na okoliško pokopališče v Celju.
Sveta maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 21. t. m. ob 7. uri
v župnijski cerkvi v Celju.
Prosimo za tiho sožalje.
Celje, Store, Rogaška Slatina, 18. novembra 1940.
Žalujoče rodbine INKRET—CVAHTE

Dotrpela je naša dobra, zlata mama

Zajec Franciška

soproga nadzornika t. t. l. v pok.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo 20. t. m. ob
4. popoldne izpred hiše žalosti, Vodnikova cesta št. 80,
na pokopališču v Dravljah.

Ljubljana, 18. novembra 1940.

Žalujoči ostali

....še ena LEPA STARKA

Gospa E. F...
pripove-
duje, kako je mogoče
izgledati mlada tudi
s 50 leti.

Imam za seboj že 50
let, imam štiri od-
rasle hčerke in tri
vnuke, ljudje pa mi
vedno pravijo, da sta moja koža in polt ka-
kor jih ima žena od 30 let. Mnogokrat me
vprašujejo za mojo skrivnost. Evo je.
Vsak večer uporabljam rožnato hrano za
kožo Tokalon. Ta vsebuje »Biocel«, prese-
netljiv vitalni element mladosti, ki ga je
odkril glasoviti dermatolog Hranl in pomla-
juje kožo dokler spite. Zbudite se in vidite
vam je vsako jutro mlajši. Za dan upo-
rabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (be-
lo, ne mastno). Ona čudovito učinkuje na
hrapavo, temno kožo in velo polt. Odpravlja
globoko vkoreninjeno nesnago in prah iz
znojnice. Zajedalci kmalu izginejo in razširjene
znojnice se zožijo. Koža postane sveža, jasna
in gladka kot baržun in Vi izgledate za mno-
go let mlajši.

Začnite že danes uporabljati hrano za kožo
Tokalon. Dobijo se v vseh strokovnih pro-
dajalnah. Uspešni rezultati so zajamčeni, ali
pa se denar vrne.

PREMOGOVNIK

išče za takojšen nastop za pisarniške
posle in oskrbnitvo materiala vse-
skoz poštenega in dobro priporoče-
nega energičnega

MANIPULANTA

z lepo pisavo, ki je več tudi stroje-
pisja. — Obširne ponudbe pod šifro
»Energische« na Publicitas a. d.,
Zagreb, Illica 9.

PREMOGOVNIK

v bližini mesta z okrajnim glavar-
stvom išče zelo spretnega
nadzornika nakladališča
za skorajšen nastop. Prednost imajo
močni in energični vpokojeni oro-
žni stražmojstri. — Ponudbe z ži-
votopisom in plačilnimi zahtevami
pod »K.B.W.« na Publicitas a. d.,
Zagreb, Illica 9.

Izurjen

RUDARSKI INŽENJER

izkušen v premogovniku lignita, se
išče kot obratovodja. — Takojšen
nastop. — Ponudbe s prepisi spr-
čeval in plačilnimi zahtevami naslo-
viti pod šifro »Stručnjake« na
Publicitas a. d., Zagreb, Illica 9.

Iz Brežic

br— Živahna gradbena sezona. Letos se
je pri nas mnogo gradilo, posebno v se-
vernem delu mesta, kjer so postavili nekš-
nih 10 lepih visokopritličnih in enonad-
stropnih hiš. V mestu samem so se iz-
vršila le nekatera manjša popravila. Se-
daj pa gradijo pri Lukeževih poleg dose-
danje stavbe še gospodarsko poslopje z
garazami. Novost za Brežice je tudi Po-
ljanska kavarna, ki je bila pred kratkim
odprta in dostopna za goste.

br— Utopljenec v Savi. Sava je v torek
dopoldne naplavila med Vidmom in Raj-
henburgom moško truplo, ki je ležalo v
vodi že okoli tri tedne. Utopljenec je star
okrog 30 let, 175 cm visok, prednji del
glave je močno razbit, oblečen v sivo
obleko, na nogah je imel nizke rjave čev-
lje, lase je imel kostanjeve. Pokopali so
ga na Vidmu. — Ker ni imel pri sebi ni-
kakih listin, se njegova identiteta ni mo-
gla ugotoviti. Tisti, ki ga pozrešajo, ali
so ga poznali, naj se javijo na najbližji
orožniški postaji.